

Interpretacja regulaminu ŻOT PTTK - W centrum uwagi

Nadesłany przez:

Przesłany: : 1.04.2004, 8:00:00

W związku z kilkoma wątpliwościami związanymi z zasadami opisanymi w regulaminie Żeglarskiej Odznaki Turystycznej PTTK zwróciliśmy się z prośbą do KTŻ ZG PTTK z prośbą o pomoc w ich interpretacji. Oto materiał opracowany przez Leszka Mulkę, jaki otrzymaliśmy od KTŻ. Mam nadzieję, że będzie on pomocny przy sumowaniu punktów w waszych Turystycznych Dzienniczkach Żeglarskich.

Leszek Mulka

Komentarz do Regulaminu ŻOT

Wytyczne dla Przodowników Turystyki Żeglarskiej PTTK oraz dla referatów i komisji weryfikacyjnych ŻOT

Dyskusja i wymiana doświadczeń na XIX Zlocie Przodowników Turystyki Żeglarskiej PTTK w Pionkach pokazała, że mimo zwartej treści i jednoznacznych wydawałoby się sformułowań, niektóre postanowienia Regulaminu ŻOT budzą wątpliwości interpretacyjne przy weryfikacji dzienniczków żeglarskich.

Komisja Turystyki Żeglarskiej Zarządu Głównego PTTK, korzystając ze swoich uprawnień określonych w § 2 Regulaminu ŻOT, wyjaśnia zgłaszane wątpliwości i podaje obowiązującą interpretację wybranych postanowień Regulaminu ŻOT.

§6. Do punktacji ŻOT zalicza się turystyczne rejsy żeglarskie trwające co najmniej 24 godziny.

W zasadzie do punktacji ŻOT zalicza się rejsy trwające powyżej 24 godzin, ponieważ tylko takie rejsy pozwalają na pełną realizację programu turystycznego. Jeżeli jednak rejs trwający krócej zawiera elementy turystyki żeglarskiej, to także można go zaliczyć do punktacji ŻOT. Dotyczy to przede wszystkim punktacji na odznakę popularną. W tym przypadku można odstąpić od rygorystycznego przestrzegania § 6 i zaliczać rejsy nawet kilkugodzinne, pod warunkiem, że mają one charakter turystyczny, a nie tylko szkoleniowy, sportowy (regaty) czy rekreacyjny. Ocena turystycznego charakteru rejsu należy do przodownika zaliczającego punkty.

§ 7 ŻOT w stopniu popularnym przyznaje się za zdobycie 100 punktów w ciągu jednego sezonu.

Ponieważ podstawowym celem odznaki popularnej ŻOT jest zachęcenie młodych początkujących żeglarzy do uprawiania turystyki żeglarskiej i zdobywania kolejnych stopni ŻOT, jako regułę należy przyjąć przyznawanie odznaki popularnej ŻOT uczestnikom stacjonarnych obozów żeglarskich, zarówno szkoleniowych jak i rekreacyjnych. Jest to znakomita okazja do popularyzacji turystyki żeglarskiej i zaszczepiania młodym żeglarzom "bakcyła turystycznego".

Zadaniem i zarazem obowiązkiem przodownika turystyki żeglarskiej jest taką okazję wykorzystać i do programu obozu, a także do programu szkolenia, wprowadzić elementy turystyki żeglarskiej i popularyzować wśród adeptów żeglarstwa zdobywanie Żeglarskiej Odznaki Turystycznej.

§ 8 - §12 Sezony, akweny, punkty.

Sezony i akweny zalicza się dla każdego stopnia odznaki ŻOT od nowa. Oznacza to, że po zdobyciu danego stopnia odznaki ŻOT punkty na kolejny stopień należy zdobyć na wymaganej ilości akwenów i w ciągu wymaganej ilości sezonów przewidzianych dla tego stopnia. Sumować można jedynie

punkty zdobywane na poszczególne stopnie ŻOT, tak jak to określa § 18 Regulaminu ŻOT : "Punkty zdobyte ponad normę, ustaloną dla danego stopnia odznaki, zalicza się na poczet odznaki wyższego stopnia". § 18 zawiera także bardzo istotne ograniczenie: nie można przyznać dwóch stopni odznaki w jednym sezonie! W praktyce ograniczenie to dotyczy jedynie dwóch najniższych stopni odznaki ŻOT: popularnego (100pkt) i brązowego (300 pkt.), gdyż zdobycie 400 punktów w ciągu jednego sezonu nie stanowi większego problemu nawet dla początkującego żeglarza. Przyznawanie w takim przypadku dwóch odznak: popularnej i brązowej jest niedopuszczalne.

§ 14. Za akwen uważa się rzeki żeglowne, zespoły jezior (pojezierza), zalewy, morza i oceany.

Jako podstawę kwalifikacji konkretnego akwenu przyjmuje się kryterium geograficzne. Warunki żeglugowe nie mają tu żadnego znaczenia, ponieważ nawet na niewielkim akwencie mogą się zmieniać w zależności od ukształtowania terenu i lokalnej specyfiki pogodowej. Jeziora bezpośrednio połączone drogą wodną przesmykami, śluzami, odcinkami rzek, tworzące zespół jezior uważa się za jeden akwen. Tak więc przykładowo za jeden akwen uważa się: Wielkie Jeziora Mazurskie; jeziora Augustowskie: Białe, Necko i Rospuda, jeź. Jeziorak i jeź. Drwęckie. Tym bardziej fragmenty jezior oznaczone na mapach własnymi nazwami nie mogą być uznane za oddzielne akwenty, jak np.: jez. Bodma i jez. Przysań na jeziorze Mamry. Natomiast za oddzielne akwenty uznaje się jeziora połączone drogą wodną, ale znajdujące na różnych pojezierzach (w różnych krainach geograficznych). Przykładem niech będzie jeź. Roś i Zalew Zegrzyński połączone rzekami Pisą i Narwią albo jez. Wigry i jeziora Augustowskie, które, mimo połączenia Czarną Hańczą i Kanałem Augustowskim, są wyraźnie geograficznie wyodrębnionymi akwenami.

Podobna interpretacja dotyczy mórz.

Rzeki z reguły stanowią jeden akwen i tu również nie mają żadnego znaczenia różne warunki żeglugowe na różnych odcinkach rzeki, wyznaczone przez głębokość i szerokość rzeki, ukształtowanie dna i brzegów, prędkość nurtu oraz występujące przeszkody naturalne i sztuczne. Tak więc Wisła, podobnie jak Odra, stanowi jeden akwen, a Zalew Włocławski jest jedynie fragmentem Wisły.

Taka interpretacja ma głębokie uzasadnienie geograficzne i turystyczne. Każdy turysta żeglarz ubiegający się o przyznanie odznaki ŻOT, szczególnie odznaki wyższego stopnia, powinien się wykazać turystyczną i krajoznawczą znajomością bardzo wielu różnych akwenów na terenie całego kraju i nie może się ograniczać tylko do pływania na kilku leżących blisko siebie jeziorach czy też przepłynąć tylko jedną rzekę, nawet tak długą i odmienną w różnych odcinkach jak Wisła. Przewodnik turystyki żeglarskiej przy zaliczaniu punktów i weryfikacji dzienniczków żeglarskich powinien zawsze oceniać przebieg rejsu pod względem turystycznym i brać pod uwagę znajomość turystyczną danego akwenu przez zdobywającego punkty na ŻOT żeglarza.

§15 Punktacja.

Punktacja dla danego rejsu powinna być liczona wg jednej z metod:

- albo na podstawie przepłyniętych odległości, liczonych w km bądź w Mm,
- albo na podstawie ilości dni rejsu.

Nie należy obu sposobów liczenia punktów stosować jednocześnie do tego samego rejsu, każdy do innego fragmentu rejsu.

Niektórzy żeglarze stosują punktację kilometrową do tej części rejsu, w której rzeczywiście pływają, a za dni postoju w portach liczą sobie po 25 pkt. za dzień. Jest to niedopuszczalne.

Jako skrajny i negatywny przypadek, wzięty z życia, należy uznać próbę zaliczenia 60-dnio-wego pobytu w ośrodku szkoleniowym nad jeziorem Otmuchowskim po 25 pkt. za dzień, czyli łącznie 1500 punktów. Każdy żeglarz turysta wie, że na taką ilość punktów trzeba intensywnie pływać po Wielkich Jeziorach Mazurskich przez minimum dwa lata. A walory turystyczne obu akwenów są nieporównywalne. Nawet na morzu przepłynięcie 1500 Mm w typowym rejsie po Bałtyku jest mało prawdopodobne.

Inny spotykany przypadek niewłaściwego liczenia punktów to zaliczanie w rejsach morskich

odcinków przepłyniętych po zatokach po 2 pkt. za 1 Mm, zamiast 1 pkt. za 1 Mm. Jako przykład można podać typowy rejs morski z Gdyni do Helsinek, w którym odcinek przepłynięty po Zatoce Gdańskiej liczono po 2 pkt. za 1 Mm, a resztę trasy po 1 pkt. za 1 Mm. Takie zaliczanie punktów jest niedopuszczalne.

Interpretacja jest tu jednoznaczna: o sposobie liczenia punktów decyduje charakter rejsu. Jeżeli jest to morski, to cała przepłynięta odległość jest liczona tak jak na morzu, czyli po 1 pkt. za 1 Mm.

Natomiast, jeżeli jest to rejs wyłącznie zatokowy bądź zalewowy to wtedy, zgodnie z § 15 p.2.

Regulaminu ŻOT, liczy się po 2 pkt. za 1 Mm.

Dlatego przodownicy turystyki żeglarskiej powinni być wyczuleni na takie, niegodne prawdziwego turysty i żeglarza, praktyki. Przy weryfikacji dzienniczków żeglarskich i przyznawaniu odznak ŻOT powinni zawsze uwzględniać walory turystyczne danego akwenu i nie zaliczać rejsów wątpliwych pod względem turystycznym.

§20 Potwierdzenia.

Wiele problemów przy zaliczaniu punktów i weryfikacji dzienniczków żeglarskich stwarza brak potwierdzeń pobytu na trasie rejsu oraz bardzo skrótowy opis rejsu. Można nieraz spotkać takie opisy: "Giżycko, jez. Niegocin, 15 - 20 lipca 2000 r." i nic więcej, bez żadnych potwierdzeń. Gdzie pływał żeglarz, jaką trasą, ile czasu, co zwiedził - nic nie wiadomo. Być może pływał tylko z Giżycka do Wilkasów lub przebywał w porcie "Dalba" degustując różne gatunki piwa w okolicznych barach. Brak szczegółowego opisu trasy rejsu oraz brak potwierdzeń pobytu na trasie nasuwa wątpliwości co do trasy rejsu oraz do turystycznego charakteru rejsu. W takim przypadku należy przeprowadzić rozmowę z osobą przedkładającą dzienniczek żeglarski do weryfikacji. Już kilka zdań pozwala przodownikowi zorientować się zarówno w rzeczywistym przebiegu trasy rejsu, jak i w programie turystycznym rejsu. W przypadku stwierdzenia prób naciągania punktacji należy zaliczyć tylko taką ilość punktów, jaka zdaniem weryfikującego przodownika naprawdę przysługuje za dany rejs. Rozmowa powinna mieć charakter koleżeńskiej wymiany doświadczeń i wrażeń z odbytych rejsów i nie może być traktowana jako forma egzaminu. Potwierdzenia pobytu nie są wymagane, zgodnie z § 20 Regulaminu ŻOT, jeżeli rejs jest organizowany przez klub żeglarski i potwierdzony przez organizatora, czyli kierownika rejsu, KWŻ lub komandora Klubu albo jeżeli rejs jest potwierdzony przez Przodownika Turystyki Żeglarskiej PTTK, będącego uczestnikiem rejsu.

Podsumowanie.

W przedstawionych wytycznych podkreślono rolę przodownika turystyki żeglarskiej jako propagatora turystyki żeglarskiej i krajoznawstwa, który w swojej działalności powinien być szczególnie wyczulony właśnie na stronę turystyczną żeglarstwa i w swojej pracy weryfikacyjnej powinien każdy rejs oceniać głównie pod kątem turystycznym.

Komisja Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK dziękuje tym Kolegom, którzy przekazali swoje uwagi dotyczące postanowień aktualnego Regulaminu ŻOT, wynikające z ich praktyki weryfikacyjnej, co pozwoli na ujednolicenie postępowania weryfikacyjnego w oddziałach i klubach żeglarskich.

Obecny Regulamin ŻOT, podobnie jak Regulamin Przodownika Turystyki Żeglarskiej PTTK, był tworzony, na początku roku 1998. Zachodzące szybko zmiany, zarówno w żeglarstwie jak i w turystyce, powodują, że niektóre sformułowania nie w pełni odpowiadają realiom i wymagają interpretacji. Dlatego zwracamy się z prośbą do wszystkich przodowników turystyki żeglarskiej o przysyłanie wszelkich uwag i wniosków dotyczących stosowania w praktyce Regulaminu ŻOT na adres:

Komisja Turystyki Żeglarskiej Zarządu Głównego PTTK
ul. Senatorska 11
00-075 Warszawa

Liczymy również na stałą współpracę w sprawach dotyczących szeroko pojętej turystyki żeglarskiej.